

KÖRFEZ MASASI HUKUK BÜLTENİ

AĞUSTOS 2026

KOLCUOĞLU
DEMİRKAN
KOÇAKLI

Sermaye Piyasaları

KİK ÜLKELERİNDE KRİPTO VARLIK DÜZENLEMELERİ: TÜRKİYE İLE KARŞILAŞTIRMA

Kripto varlıklar, küresel finansal sistemin dönüşümünde belirleyici bir rol üstlenmektedir. Ancak kripto varlıkların hukuki niteliği, ekonomik etkileri ve finansal istikrara yönelik riskleri, devletlerin farklı yaklaşımlar benimsemesine yol açmaktadır. Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi (KİK) ülkeleri, benzer ekonomik yapıları ve finansal merkez olma hedefini paylaşımlarına karşın, kripto varlıklara ilişkin yeknesak bir hukuki çerçeve geliştirmemiş; bunun yerine parçalı ve çok katmanlı hukuki düzenlemeler yapmışlardır.

2026 yılının ilk yarısı itibarıyla, söz konusu parçalı yapı korunmakla birlikte, lisanslama rejimlerinin kapsamı faaliyet türleri itibarıyla genişletilmiş ve tokenizasyon ile ödeme token'ları bakımından özel düzenleyici çerçeveler oluşturulmuştur.

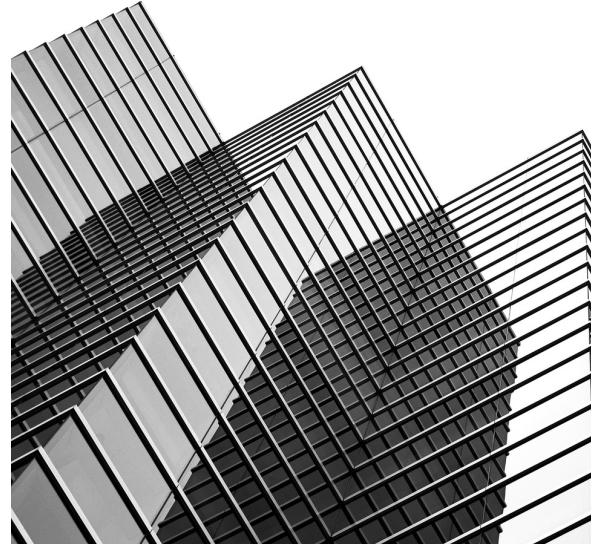
Türkiye'de Kripto Varlık Düzenlemelerinin Gelişimi

Türkiye'de kripto varlık düzenlemeleri, finansal istikrarın korunması ile kara para aklama ve terörün finansmanı ile mücadele hedefleri doğrultusunda kademeli biçimde şekillenmiştir. İlk aşamada kripto varlıklar; itibari para, elektronik para, ödeme aracı veya sermaye piyasası aracı olarak kabul edilmemiş ve ödeme işlemlerinde kullanımları yasaklanarak ödeme sistemleriyle entegrasyonları sınırlandırılmıştır.

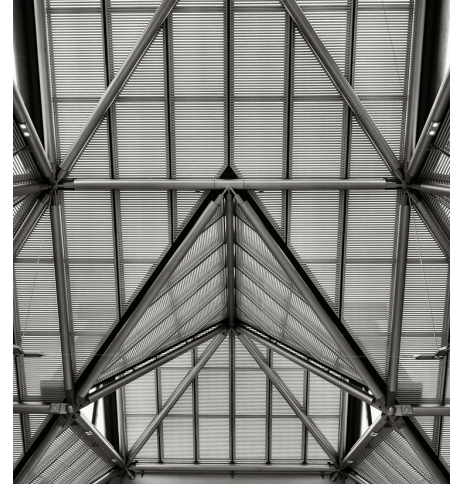
Piyanın büyümesiyle birlikte, ağırlıklı yaklaşım perakende kullanımın serbest bırakılmasından piyasa

altyapısının denetim altına alınmasına kaymıştır. 2024 yılı itibarıyla sermaye piyasası mevzuatı kapsamında kripto varlık, hizmet sağlayıcı, alım satım platformu ve saklama hizmeti tanımlanmış; sektörün hukuki zemini oluşturulmuştur. MASAK düzenlemelerine uyum yükümlülükleri genişletilmiştir. 2025 yılında sırasıyla, kripto varlık transferlerinde gönderici ve alıcı bilgilerine ilişkin kayıt ve iletim prosedürleri zorunlu hale getirilmiş; kuruluş sermayesi, organizasyon yapısı, iç kontrol, risk yönetimi ve operasyonel yükümlülükler ayrıntılandırılmış; gözetim ve denetim mekanizmaları güçlendirilmiş; hesap askıya alma ve el koyma rejiminin ihdas edilmesiyle idari kurumların piyasaya doğrudan müdahale yetkisi genişletilmiş ve yaptırım sistemi sertleştirilmiştir. Bu gelişmeler, Türkiye'de kripto piyasasının serbest bir alandan sıkı hukuki düzenlemeye tabi bir finansal faaliyet alanına dönüştüğünü göstermektedir.

2026'da SPK lisansı için asgari sermaye yükümlülükleri artırılmış ve saklama faaliyetleri bankacılık benzeri güvenlik standartlarına bağlanmıştır. 30 Haziran 2026 itibarıyla lisans almayan platformların faaliyetlerine son verilmesine yönelik geçiş süreci tamamlanmakta olup bu durum, kripto piyasasının lisanslı ve denetimli aktörler etrafında konsolide olmasını sağlamaktadır.

MASAK düzenlemeleri kapsamında transferlerde bekleme süreleri, *stablecoin* kullanım limitleri ve artan *KYC/AML* yükümlülükleri gibi operasyonel kısıtlar getirilmiş; böylece sistem yalnızca lisanslama değil davranışsal uyum açısından da sıkılaştırılmıştır. Vergilendirme açısından ise, Mart 2026'da kripto varlıkların vergilendirilmesine ilişkin kanun teklifi Meclis'e sunulmuş olup daha sonra bu teklif geri çekilmiştir. Dolayısıyla, 2026 ortası itibarıyla kripto varlıklara özgü bir vergi rejimi henüz yürürlüğe girmemiş olmakla birlikte taslak çalışmalar sürmektedir.

KİK Ülkelerinde Kripto Varlıklara Hukuki Yaklaşım

KİK ülkelerinde kripto varlık düzenlemeleri büyük ölçüde finansal istikrar, kara para aklama ile mücadele ve bankacılık sisteminin korunması hedefleri doğrultusunda şekillenmiştir. Başlangıçta spekülatif nitelik ve hukuki belirsizlik gerekçeleriyle kripto faaliyetleri kamuoyu uyarıları ve fiili yasaklarla sınırlandırılmış; ancak blokzincir teknolojisinin finansal altyapılara entegrasyon potansiyeli, zaman içinde daha esnek ve seçici bir yaklaşımın benimsenmesine yol açmıştır.

2026 itibarıyla bu eğilim belirginleşmiş; özel sektör kaynaklı kripto faaliyetlerinin kısıtlandığı, buna karşın devlet kontrollü dijital para (CBDC) ve tokenize finansal araç projelerinin teşvik edildiği ikili bir politika yapısı bölge genelinde yaygınlaşmıştır.

Bu süreçte KİK bölgesinde üç temel düzenleme modeli ortaya çıkmıştır:

Lisanslı ve Denetimli Serbestlik Rejimleri

Bahreyn, Merkez Bankası tarafından tesis edilen rejim kapsamında kripto varlık hizmet sağlayıcıları için asgari sermaye, risk yönetimi, müşteri varlıklarının korunması, teknoloji standartları ve siber güvenlik yükümlülükleri öngörmekte; dijital token arzlarını da kapsama alarak yatırımcı korumasını güçlendirmektedir. Kripto varlıklar yasal ödeme aracı olarak tanınmamakla birlikte, düzenleyici sanal alan ve banka iş birlikleri yoluyla faaliyetler kontrollü biçimde sürdürülmektedir. 2025–2026 döneminde Bahreyn, *stablecoin* ve tokenize finansal ürünlere yönelik düzenlemelerini genişletmiş; uluslararası kripto borsalarına lisans vererek bölgesel finans merkezi olma hedefini pekiştirmiştir.

Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Dubai öncülüğünde kripto varlık alanında küresel bir merkez olma hedefiyle kapsamlı bir hukuki çerçeve oluşturmuştur. Dijital Varlık Kanunu ile hizmet sağlayıcılar için lisans zorunluluğu getirilmiş; Dubai Sanal Varlık Düzenleme Kurumu (VARA) yetkili kurum olarak belirlenmiştir. Dubai Uluslararası Finans Merkezi ayrı bir hukuki rejime tabidir. Bireysel kripto işlemleri serbest olmakla birlikte işletmeler için sıkı AML ve raporlama yükümlülükleri öngörülmektedir. Vergisel avantajlar ve hukuki netlik, ülkedeki kripto sahipliği oranlarını artırmıştır.

2026 itibarıyla BAE'de hukuki düzenlemeler daha karmaşık ve kapsamlı bir hal almıştır. Federal düzeyde sermaye piyasası otoritesi (CMA) kripto faaliyetlerini sekiz ayrı lisans kategorisi altında yeniden yapılandırmış; VARA token ihraçlarına ilişkin rehber yayımlamış, türev ürünler için özel düzenlemeler getirmiş ve DeFi ile ödeme token'larının Merkez Bankası tarafından denetlenmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede beş farklı idari kurumun eş zamanlı yetki kullandığı çok katmanlı bir yapı oluşmuş olup; faaliyet kapsamına göre birden fazla lisans yükümlülüğü doğabilmektedir.

Hibrit Rejimler

Katar, kripto paralara yönelik yasağını sürdürmekle birlikte sermaye piyasası araçlarının tokenize edilmesine izin vermekte; bu yolla kripto para ile düzenlenmiş tokenize varlık arasında net bir ayrım tesis etmektedir. Dijital tahvil ihraçları, ülkenin kripto paralara kapalı ancak tokenizasyon ve izinli dağıtılmış defter

teknolojilerine açık politikasını somutlaştırmaktadır. 2024 sonrası süreçte benimsenen “excluded token” yaklaşımı kapsamında klasik kripto varlıklar yasak kapsamında tutulurken tokenize finansal araçlar düzenlenmiş piyasa faaliyetleri arasında değerlendirilmektedir.

Suudi Arabistan halka açık kripto piyasalarına temkinli yaklaşırken CBDC ve kurumsal blokzincir projelerini stratejik öncelik olarak değerlendirmekte; bu ikili politika anlayışıyla devlet kontrollü dijital finansı ön plana almaktadır.

Yasaklayıcı ve Belirsiz Yaklaşımlar

Kuveyt, bölgenin en kısıtlayıcı yaklaşımını benimsemiş olup; kripto varlıklar hukuki statüden yoksun sayılmakta ve ödeme ile yatırım amaçlı kullanımları yasaklanmaktadır. Bankaların ve denetim altındaki kuruluşların kripto faaliyetleri de engellenmiştir. 2025–2026 döneminde bu yaklaşım sertleşmiş; kripto madenciliğine yönelik yaptırımlar artırılmış ve enerji tüketimi gerekçesiyle operasyonlar ciddi ölçüde kısıtlanmıştır.

Umman açık bir yasak getirmeksizin kamuoyu uyarıları ve kayıt temelli bir sistem aracılığıyla kripto varlıklara temkinli ve kademeli bir yaklaşım izlemektedir.

Karşılaştırmalı Değerlendirme

KİK ülkelerindeki hukuki yaklaşımlar, tek tip bir modelden ziyade ülkelere özgü risk algıları ve stratejik hedefler doğrultusunda şekillenmektedir. Türkiye ise lisans, gözetim ve uyum yükümlülüklerini esas alan yapısıyla kendine özgü bir geçiş modeli ortaya koymaktadır.

2026 itibarıyla Türkiye ile KİK ülkeleri arasındaki temel fark; Türkiye’nin merkezi ve yeknesak bir lisanslama rejimine yönelmesine karşın KİK bölgesinde yetkinin çeşitli idari kurumlar arasında dağıldığı, parçalı yapıların sürmesidir. Bununla birlikte her iki bölgede ortak eğilim, hizmet sağlayıcıların banka benzeri yükümlülüklerle tabi tutulması ve lisanssız faaliyetlerin sistem dışına çıkarılmasıdır.

KİK ülkelerinde özel kripto faaliyetleri kısıtlanırken devlet destekli dijital para ve tokenizasyon projelerine güçlü bir yönelim olduğu; Türkiye’de ise bu alandaki çalışmaların henüz erken aşamada bulunduğu görülmektedir.

KİK ülkelerinde ve Türkiye’de kripto varlık düzenlemelerinde mutlak yasaklardan risk temelli ve kademeli bir yasa yapım anlayışına doğru belirgin bir geçiş yaşanmaktadır. Tokenizasyon projeleri ve CBDC çalışmalarının önümüzdeki dönemde hukuki gündemin odağında kalması beklenmekte olup Türkiye’nin bu süreçteki gelişimi küresel eğilimle uyumlu bir çizgi izlemektedir.

Yazarlar

Av. İrem Cansu
Demircioğlu Mercan
icdemircioglu@kolcuoglu.av.tr

Stj. Av. Deniz Onuk
donuk@kolcuoglu.av.tr